

Wrocław, 8.03.2011 r.

Pokrzywdzony:
Fundacja dla Zwierząt ARGOS
ul. Garncarska 37A,
04-886 Warszawa

Reprezentowane przez:
Adwokata Annę Chrobot

Adres doręczeń:
Adw. Anna Chrobot
ul. Dolnobrzeska 26/7
54-072 Wrocław

a/q
SĄD REJONOWY W OLKUSZU
WYDZIAŁ II KARNY
ul. Króla Kazimierza Wielkiego 45
32-300 Olkusz

Sygn. akt postępowania przygotowawczego umorzonego powtórnie postanowieniem Prokuratora Rejonowego w Olkuszu: 1 Ds. 1168/10

SUBSYDIARNY AKT OSKARŻENIA

przeciwko Dariuszowi Rzepce o czyn z art. 18 ust. 2 k.k. w zw. z art. 35 ust. 1 Ustawy z dnia 21.08.1997 r. o ochronie zwierząt i art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Działając w imieniu pokrzywdzonego - Fundacji dla Zwierząt ARGOS, na podstawie udzielonego mi pełnomocnictwa do złożenia niniejszego aktu (w załączeniu), na podstawie art. 55 § 1 k.p.k. oskarżam:

Dariusza Rzepkę, ur. 10.07.1963 r. w Tarnowskich Górach, pełniącego funkcję Burmistrza Miasta i Gminy Olkusz

o to, że działając jako funkcjonariusz publiczny w okresie od 2006 r. do 2009 r. nie dopełnił swoich ustawowych obowiązków w zakresie opieki nad zwierzętami wydając Rafałowi Pałce kolejne niezgodne z prawem zezwolenia na prowadzenie schroniska dla bezdomnych zwierząt w Olkuszu, tj. bez wymaganego określania obszaru jego działalności (tj. ograniczenia terytorialnego miejsc pochodzenia zwierząt przyjmowanych do schroniska) oraz bez określania właściwych wymagań jakościowych co do opieki nad zwierzętami, jak również nie sprawował w sposób prawidłowy nadzoru na działalnością Rafała Pałki czym działał na szkodę interesu publicznego polegającego na ochronie zwierząt i co jednocześnie stanowiło pomoc dla Rafała Pałki w popełnieniu przestępstwa znęcania się nad zwierzętami oraz przestępstwa ich nieuzasadnionego uśmiercania,

tj. o czyn z art. 18 ust. 2 k.k. w zw. z 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt i art. 231 §1 k.k. w zw. z art. 11 §2 k.k.

UZASADNIENIE

I. Wyjaśnienie podstaw prawnych

Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (tekst jednolity Dz. U. 2003, nr 106, poz. 1002 – dalej u.o.z.), określa w artykule pierwszym generalne zasady traktowania zwierząt:

Art. 1: „Zwierzę, jako istota żyjąca, zdolna do odczuwania cierpienia, nie jest rzeczą. Człowiek jest mu winien poszanowanie, ochronę i opiekę.”

W odniesieniu do zwierząt bezdomnych, ustawa konkretyzuje tę powinność opieki w postaci zadania publicznego gmin:

Art. 11 ust. 1. *Zapewnianie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie należy do zadań własnych gmin. Ust. 2. Minister właściwy do spraw administracji publicznej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, zasady i warunki wyłapywania bezdomnych zwierząt.”*

Jak wynika z powyższego i co będzie istotne dla wyjaśnienia podstaw prawnych oskarżenia: czynność wyłapywania zwierząt bezdomnych nie może być utożsamiana z opieką nad bezdomnymi zwierzętami – wyłapywanie służyć ma (jako jedna z wielu czynności) prawidłowemu sprawowaniu opieki. Taką wykładnię przepisu potwierdza wykładnia Ministra Spraw Wewnętrznych poczyniona w odpowiedzi na interpelację poselską.

Dowód: pismo Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji wystosowane w odpowiedzi na interpelację poselską nr 5965 z 2008 r.

Ustawy nie określają szczegółowych norm zapewniania bezdomnym zwierzętom opieki. Również samo pojęcie schroniska dla zwierząt nie ma definicji legalnej. Szczegółowe przepisy dotyczące schronisk dla bezdomnych zwierząt funkcjonują tylko w ramach prawa weterynaryjnego i dotyczą nadzoru nad taką działalnością ze strony Inspekcji Weterynaryjnej (ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, Dz.U. 2008, nr 213, poz. 1324 oraz Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23.06.2004 w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt, Dz. U. nr 158, poz. 1657).

Należy jednak podkreślić, że celem tych regulacji jest zapewnienie bezpieczeństwa publicznego, a nie zdefiniowanie norm obowiązujących osoby prowadzące schroniska w zakresie opieki nad zwierzętami. Przepisy te zatem nie wyczerpują zagadnienia wymogów sprawowania takiej opieki.

Z kolei zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 o czystości i porządku w gminach (Dz.U. 2005, nr 326, poz 2008. – dalej u.c.p.g) prowadzenie schronisk dla zwierząt przez przedsiębiorców jest działalnością regulowaną, wymagającą zezwolenia od wójta/burmistrza/prezydenta właściwej miejscowo gminy. Co ważne – i co w ocenie oskarżyciela stanowi jeden z kluczowych obowiązków gminy w zakresie opieki nad zwierzętami – zezwolenie takie definiuje wymagania jakościowe względem osoby prowadzącej schronisko. Tym samym jego treść świadczy o tym, w jaki sposób opiekę nad bezdomnymi zwierzętami na terenie danej gminy definiuje sama gmina – działająca przez swoje organy, w tym wójta, burmistrza itd.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 3 i 4:

Na prowadzenie przez przedsiębiorców działalności w zakresie:

3) ochrony przed bezdomnymi zwierzętami,

4) prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt, a także grzebowisk i spalarni zwłok zwierzęcych i ich części

wymagane jest uzyskanie zezwolenia.

Zgodnie z art. 9 ust. 1.:

Zezwolenie powinno określać:

(...)

2) przedmiot i obszar działalności objętej zezwoleniem,

(...)

4) wymagania w zakresie jakości usług objętych zezwoleniem,

(...)

6) inne wymagania szczególne wynikające z odrębnych przepisów, w tym wymagania dotyczące standardu sanitarnego wykonywania usług, ochrony środowiska i obowiązku prowadzenia odpowiedniej dokumentacji działalności objętej zezwoleniem.

Z przepisu tego wynikają dwa istotne wnioski:

1. obszar działania schroniska może stanowić część lub całość terenu gminy lecz nie może wykraczać on poza gminę (gdyż takie określenie obszaru wychodziło by poza kompetencje udzielającego zezwolenie); kompetencja do określenia w zezwoleniu większego obszaru niż gminy mogłyby mieć podstawę tylko w porozumieniu międzygminnym lub wykonywaniu zadań związku gmin.
2. na gminę nałożony został obowiązek ustalenia norm jakościowych świadczenia usług prowadzenia schroniska czy prowadzenia działalności polegającej na ochronie przed bezdomnymi zwierzętami.

Jak już zostało wskazane powyżej jest to niezwykle istotny element każdego zezwolenia – poprzez normy jakościowe gmina definiuje bowiem, w jaki sposób ma być sprawowana opieka nad bezdomnymi zwierzętami. Nadając w zezwoleniu określone wymogi tym samym sama gmina wykonuje ustawowy obowiązek opieki nad zwierzętami. Normy te służą następnie kontroli działalności takiego przedsiębiorcy, pozwalają na weryfikację i ewentualne eliminację przedsiębiorców nie sprawujących takiej opieki w sposób prawidłowy.

Ponadto zezwolenie takie musi zawierać wskazanie przepisów prawnych obowiązujących przedsiębiorcę prowadzącego schronisko.

Ponadto zgodnie z art. 8 b ust. 1 ww. ustawy: Wójt, burmistrz lub prezydent miasta jest uprawniony do kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy w zakresie zgodności wykonywanej działalności z udzielonym zezwoleniem”.

Jak zostanie wykazane poniżej zezwolenia wydawane przez burmistrza gminy i miasta Olkusz oskarżonego Dariusza Rzepkę zostały wydane z rażącym naruszeniem ww. przepisów, a jednocześnie w sposób nieprawidłowo wykonywano nadzór nad działalnością ww. przedsiębiorcy, czym oskarżony Dariusz Rzepka naruszył swój ustawowy obowiązek opieki nad bezdomnymi zwierzętami działając na szkodę interesu publicznego, jakim jest ochrona zwierząt i jednocześnie umożliwił Rafałowi Pałce popełnienie przestępstwa znęcania się nad zwierzętami i ich nieuzasadnionego uśmiercania.

II) Ustalenia w sprawie

Oskarżony udzielił Rafałowi Pałce zezwoleń na prowadzenie schroniska oraz na działalność ochrony przed bezdomnymi zwierzętami oraz zawierał z nim kolejne umowy o wyłapywanie i o opiekę nad wyłapanymi zwierzętami w schronisku:

Dowód: decyzja nr 1/2007 z dnia 27.11.2007, KK.7080/17/2007
decyzja nr KK. 1/2008 z dnia 31.12.2008
decyzja nr KK. 2/2008 z dnia 31.12.2008
(w aktach sprawy)

Jak wynika z opinii biegłego lekarza weterynarii (w aktach sprawy) w schronisku w Olkuszu w ww. okresie nie spełniane były elementarne normy sanitarno-weterynaryjne.

Dowód: opinia biegłego sądowego, lek. wet. Wojciecha Kujawskiego

Zezwolenia na prowadzenie schroniska wydane przez oskarżonego nie zawierały wbrew brzmieniu przepisów u.c.p.g.:

- 1) właściwego określenia wymagań jakościowych, ani
- 2) określenia obszaru działania schroniska.

Odnosnie wymagań jakościowych należy podnieść, że w ocenie oskarżyciela ratio legis przepisu u.c.p.g. jest zmuszenie gminy do takiego określenia norm jakościowych aby realnym było pełne i prawidłowe wykonywanie zadania gminy w zakresie opieki nad bezdomnymi zwierzętami. Normy te powinny więc mieć na celu dobro zwierząt, stanowić gwarancję prawidłowej opieki i nie mogą one stanowić przyzwolenia na stosowanie łagodniejszych niż określone przepisami powszechnie obowiązującymi standardów postępowania ze zwierzętami.

W niniejszej sprawie oskarżony m.in. zawarł w zezwoleniach wymogi nieaktualne i tym samym sprzeczne z obowiązującym prawem gdyż mniej restrykcyjne od obowiązujących regulacji. I tak np. każde z zezwoleń nakładało na przedsiębiorcę wymóg badania zwierząt raz na miesiąc przez lekarza weterynarii, prowadzenia okresowej dezynfekcji i deratyzacji, poddawania przyjętych zwierząt 14-dniowej kwarantannie i innych.

Zapisy te odpowiadają nieobowiązującym na dzień wydania każdego z zezwoleń Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 21.01.1999. w sprawie szczegółowych warunków weterynaryjnych wymaganych przy organizowaniu lub urządzaniu targów, spędów i wystaw zwierząt oraz prowadzeniu schronisk dla zwierząt, (Dz. U. nr 9, poz. 84).

Z kolei zezwolenia wbrew obowiązkowi wskazanemu w art. 9 ust. 1 pkt 6 u.c.p.g nie zawierają aktualnych norm epidemiologicznych, które także służą wprost opiece nad zwierzętami i mają aktualną moc prawną. Dotyczy to wymogu leczenia zwierząt chorych, wymogu separacji zwierząt agresywnych, wymogu zapewnienia zwierzętom wybiegów, wymogu utwardzenia terenu schroniska, wymogu izolacji zwierząt chorych (Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23.06.2004 w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt, Dz. U. nr 158, poz. 1657).

Pominięte w zezwoleniu wymogi sanitarno-weterynaryjne były właśnie tymi, które wiążą się z przestępstwami znęcania się nad zwierzętami popełnionymi w schronisku Rafała Pałki.

Nie stanowi okoliczności „usprawiedliwiającej” działalność oskarżonego fakt, że częste mające w schronisku miejsce kontrole nie wykazywały nieprawidłowości w działalności Rafała Pałki. Fakt ten świadczy jedynie o nieprawidłowym przeprowadzeniu tych kontroli. Niewątpliwie bowiem działalność Rafała Pałki budziła co najmniej wątpliwości co do jej prawidłowości, a świadkowie potwierdzili że w schronisku miały miejsce oczywiste przypadki znęcania się nad zwierzętami.

Należy wskazać, że w dniu 24 stycznia 2011 r. przeciwko Rafałowi Pałce skierowano akt oskarżenia, o to, że w okresie od 18.06.2006 r. do 30.05.2009 r. prowadząc na podstawie ww. zezwoleń działalność gospodarczą w postaci schroniska dla bezdomnych zwierząt znęcał się nad zwierzętami w szczególności poprzez transport rannych zwierząt powodując ich zbędne cierpienie i stres oraz utrzymywanie zwierząt w niehumanitarnych warunkach bytowych, w klatkach o nieutwardzonym gruncie z nadmierną ilością zwierząt, nie izolowanie zwierząt chorych od zdrowych, przetrzymywanie wspólnie zwierząt różnej płci, jak również nie zapewnienie im właściwej i dostatecznej ilości pożywienia.

Dowód: akta sprawy Ds. 220/11
Zeznania świadków:
Jolanta Racka, ul. Żeromskiego 6, 32-500 Chrzanów,
Urszula Sołtyś, ul. Kraszewskiego 6, 32-500 Chrzanów,
Inga Siemek, ul. Krakowska 30, 32-540 Trzebinia,
Ewelina Głowacz, ul. Narutowicza 6, 32-540 Trzebinia,
Tadeusz Wypych, ul. Garncarska 37A, 04-886 Warszawa.

Mając na uwadze powyższe stwierdzić należy, że kontrole te nie były przeprowadzane w sposób prawidłowy skoro nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości natomiast obecne postępowanie karne dostarczyło prokuratorowi dowodów na skierowanie przeciwko Rafałowi Pałce aktu oskarżenia o znęcanie się nad zwierzętami w okresie działalności na podstawie ww. zezwoleń.

Nie stwierdzenie żadnych nieprawidłowości według oskarżyciela częściowo mogło zostać spowodowane m.in. tym, jakimi kryteriami weryfikacyjnymi posługiwano się podczas ich przeprowadzania - kontrole te bowiem odbywały się celem weryfikacji norm zawartych w samych zezwoleniach – które jak zostało wskazane powyżej nie zapewniały prawidłowej opieki nad zwierzętami.

W toku powyższych kontroli nie dostrzeżono również, że przyjmowanie do schroniska dla bezdomnych zwierząt w Olkuszu zwierząt z innych gmin było stałym postępowaniem, w dodatku prowadzącym do przepełnienia schroniska - przykładowo w 2006 roku 82% przyjmowanych do schroniska psów pochodziło z gmin poza Olkuszem, a umowy z nimi stanowiły ok. 90% przychodu schroniska.

Dowód:

Notatka służbowa sporządzona na okoliczność przeprowadzonej w dniu 23 grudnia 2008 kontroli w Schronisku Bezdomnych Zwierząt w Olkuszu przy ul. Sikorka 91 prowadzoną przez Rafała Pałkę (przeprowadzonej przez urzędników UMiG Olkusz – w aktach sprawy)

Informacje i raporty Powiatowego Lekarza Weterynarii za lata 2006-2009 (w załączeniu)

Należy podkreślić, że od funkcjonariuszy publicznych wymaga się szczególnej staranności i rzetelności w znajomości i stosowaniu prawa – w tym prawa regulującego wprost ich obowiązki. Ww. okoliczności - fakt, że przez kolejnych kilka lat Rafał Pałka otrzymywał od oskarżonego zezwolenie o tej samej nieprawidłowej treści, brak uwag co do jakości i zgodności z prawem prowadzonej przez Rafała Pałkę działalności mimo oczywistych naruszeń prawa przez prowadzącego schronisko, świadczą o świadomym ułatwieniu Rafałowi Pałce przez oskarżonego popełnienia przestępstwa znęcania się nad zwierzętami i ich nieuzasadnionego uśmiercania.

Mając na uwadze powyższe zarzut postanowiony na wstępie niniejszego aktu należy uznać za w pełni uzasadniony, gdyż oskarżony Dariusz Rzepka swoim zachowaniem wyczerpał znamiona przestępstwa nie dopełnienia obowiązków w zakresie w zakresie opieki nad zwierzętami wydając Rafałowi Pałce kolejne niezgodne z prawem zezwolenia na prowadzenie schroniska dla bezdomnych zwierząt w Olkuszu, tj. bez wymaganego określania obszaru jego działalności (tj. ograniczenia terytorialnego miejsc pochodzenia zwierząt przyjmowanych do schroniska) oraz bez określania właściwych wymagań jakościowych co do opieki nad zwierzętami, jak również nie sprawował w sposób prawidłowy nadzoru na działalnością Rafała Pałki, mimo takiego ustawowego obowiązku, czym działał na szkodę interesu publicznego polegającego na ochronie zwierząt i co jednocześnie stanowiło pomoc dla Rafała Pałki w popełnieniu przestępstwa znęcania się nad zwierzętami oraz przestępstwa ich nieuzasadnionego uśmiercania.

Odnosząc się do postanowienia prokuratora rejonowego w Olkuszu z dnia 31 stycznia 2011 r. o umorzeniu postępowania w przedmiotowej sprawie doręczonego oskarżycielowi w dniu 8 lutego 2011 r. oskarżyciel podkreśla, że w jego ocenie postanowienie to zawiera sprzeczne ustalenia stanu faktycznego. Prokurator dokonał m.in. ustaleń prowadzących do skierowania aktu oskarżenia przeciwko Rafałowi Pałce o znęcanie się nad zwierzętami w przedmiotowym okresie czasu (2006-2009). Jednocześnie uznał jednak, że prawidłowo sprawowany był przez oskarżonego Dariusza Rzepkę nadzór nad działalnością schroniska i nie wykrywanie żadnych nieprawidłowości w działalności Rafała Pałki. Już tylko powyższe podważa prawidłowość rozstrzygnięcia prokuratora i przemawia za koniecznością skierowania niniejszego aktu oskarżenia.

Lista osób podlegających wezwaniu na rozprawę:

Oskarżony:
Dariusz Rzepka;

Świadkowie:

Jolanta Rak, Urszula Sołtysik, Inga Simek, Ewelina Głowacz, Joanna Kaczmarczyk, Małgorzata Kaczmarczyk, Bartłomiej Zieliński, Magdalena Nieduziak, Tadeusz Wypych, Przemysław Baran, Kingę Irenę Radecką.

Anna Chrobot
Adwokat

Załączniki:

- pełnomocnictwo;
- dwa odpisy substydiarnego aktu oskarżenia;
- dowód wniesienia opłaty;
- wykaz dowodów, których ujawnienia na rozprawie domaga się oskarżyciel